

Ἐμμονή εἰς τὴν Συνείδησιν Ἀποκλειστικότητος τῆς Ἀληθείας

Φανατισμὸς καὶ Συγκρητισμὸς Τὰ δύο ἐπικίνδυνα ἄκρα καὶ ἡ «Βασιλικὴ Ὁδὸς» τῆς Ὁρθοδοξίας

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά:

Εἰς τῇ ἐνάρξει τοῦ νέου σωτηρίου ἔτους 2003, εὐχομαι ὁλοθύμως ἡ περίοδος αὐτὴ νὰ εἶναι θεάρεστος καὶ μὲ συνεχῶς αὐξανόμενο εἰς ὅλους μας τὸ αἶσθημα τῆς εὐθύνης καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὴν Ἀλήθειαν τῆς Πίστεώς μας, ἀλλὰ καὶ μὲ συνεχῶς ἐπίσης αὐξανόμενη τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τὴν ἐν Χριστῷ Ζωὴν, διὰ πρεσβειῶν τῆς Κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Α΄.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ, τὰ ὁποῖα ἔχουν διαδραματισθῆ ἀπὸ τῆς τραγικῆς 11.9.2001 μέχρι σήμερον καὶ ὅσα εὐρίσκονται ἐν ἐξελίξει, ἐπιβεβαιώνουν τὴν περυσινὴν μου διαπίστωσιν, ὅτι

«ἡ ἀνθρωπότης ἔχει εἰσέλθει σαφῶς εἰς μίαν νέαν κρίσιμον περίοδον, ἡ ὁποία προκαλεῖ εὐλόγα καὶ ἀγωνιώδη ἐρωτήματα»¹.

Εἰς τὴν σύγχρονον παγκοσμιοποιημένην κοινωνίαν μας, ἀκριβῶς μάλιστα εἰς τὴν ἀνατολὴν τοῦ νέου αἰῶνος καὶ τῆς τρίτης χιλιετίας, δύο κίνδυνοι πολὺ ἀπειλητικοὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ προσκήνιον: ὁ πολύμορφος **Φανατισμὸς** καὶ ὁ πολύμορφος **Συγκρητισμὸς**.



Δεξιὰ εὐρίσκεται ὁ **Φανατισμὸς**, ὁ ὁποῖος συνήθως πολιτικοποιημένος, ἐξτρεμιστικὸς καὶ ξενόφοβος, μὲ τὴν προσφυγὴν εἰς τὴν βίαν, τὴν ἐπιθετικότητα καὶ τὴν μισαλλοδοξίαν, ἀναιρεῖ πλήρως τὸ **Ὁρθόδοξον ἦθος**, τὸ ὁποῖον εἶναι ἦθος ἀγάπης, εὐσπλαχνίας, ἀποδοχῆς, καταλλαγῆς, φιλοξενίας, ἐλευθερίας καὶ μετριοπαθείας.

Ἀριστερὰ εὐρίσκεται ὁ **Συγκρητισμὸς**, ὁ ὁποῖος ὑπεράγαν ἀνεκτικὸς, συμβιβαστικὸς, διαλεκτικὸς, συνθετικὸς καὶ ἐγκοσμιοκρατικὸς, ἐλαχιστοποιεῖ τὴν σημασίαν τοῦ **Ὁρθόδοξου Δόγματος**, τὸ ὁποῖον ὀριοθετεῖ σαφῶς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀληθείας καὶ τὴν περιοχὴν τῆς πλάνης· τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ κόσμου· τοῦ Φωτὸς καὶ τοῦ σκότους· τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ σατανᾶ.

Ἡ Ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, εὐρισκομένη ὡς **«Βασιλικὴ Ὁδὸς»²** ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον, ἀποφεύγει σταθερῶς τοὺς ἐκ δεξιῶν καὶ τοὺς ἐξ ἀριστερῶν πειρασμοὺς καὶ κινδύνους, οἱ ὁποῖοι ἀπειλοῦν νὰ νοθεύσουν τὴν χαρισματικὴν Μαρτυρίαν Τῆς, τὴν ὄντως **«Ἀλήθειαν καὶ Ζωὴν»³**, τὴν ὁποίαν ἐπαγγέλεται ὁ Θεάνθρωπος.

Β΄.

Ο ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΣ, επιθετικός και μισαλλόδοξος, δέν όφείλεται εις την έλλειψιν συνεργασίας μεταξύ τών Θρησκείων, ούτε ή **Διαθρησκειακή Συνεργασία** θα κατορθώση δήθεν νά τόν αντιμετώπιση άποτελεσματικώς και ριζικώς.

Τό **ήθος τής άνοχής**, τó όποιον θεβαίως πρέπει νά ένθαρρύνεται εις έπίπεδον Κυβερνήσεων και άνθρωπιστικών Κινημάτων, δέν είναι τó ζητούμενον άπό την Έκκλησίαν, ή Όποία όφείλει νά διατηρήση την ιεραποστολικήν Της προοπτικήν έναντι τών Θρησκείων τού κόσμου.

Άλλά και έδώ δέν θα πρέπει νά καλλιεργώνται ψευδαισθήσεις: άκόμη και ή **άνοχη** δέν είναι εύκολον ούτε νά έπιτευχθῆ ούτε και νά διατηρηθῆ, έφ' όσον θα ύφίστανται πάντοτε οί δύο **άστάθμητοι παράγοντες**, δηλαδή τά ανθρώπινα πάθη και ó διάβολος.

Η Όρθόδοξος Έκκλησία μας μίαν μόνον ειρήνην γνωρίζει: εκείνην ή όποία προέρχεται άπό την καθαρτικήν, φωτιστικήν και άγιαστικήν χάριν τού Άγίου Πνεύματος, ή όποία θεραπεύει τά πάθη και φυγαδεύει τόν διάβολον.

Οί Ποιμένες τής Έκκλησίας, άντι νά επιδιώκουν μέσω τής **Διαθρησκειακής Συνεργασίας** μίαν χίμαιραν, όφείλουν νά εργάζωνται νυχθημερόν διά νά καταστήσουν τó Ποίμνιόν των **πραγματικώς χριστιανικόν**.

Είναι κοινή ή Πατερική Διδασκαλία εις τó θέμα αυτό: όταν ό Χριστιανός έχη εις την καρδίαν του την Ειρήνην τού Θεού, τότε ειρηνεύει γύρω του όλος ό κόσμος.

Σήμερον, είναι όσον ποτε άλλοτε έπίκαιρος ή έμπειρική διδασκαλία τού Όσιου Σεραφεΐμ τού Σάροφ:

«Σε ίκετεύω, χαρά μου», έλεγε ό ειρηνοφόρος Στάρετς, **«σε ίκετεύω, άπόκτησε τó πνεύμα τής ειρήνης... Ειρηνεύει την ψυχή. Και συγχρόνως ειρηνεύει όλόκληρη την ανθρωπότητα και μαζί και την φύση... Απόκτησε την έσωτερική ειρήνη και χιλιάδες ψυχές θα βροϋν κοντά σου την ειρήνη...»⁴.**

Άλλά, και ό Ίερός Χρυσόστομος μās άφυπνίζει βιαίως άπό τόν λήθαργον τής άμελείας με τó κατ' έξοχήν κοινωνικόν και ιεραποστολικόν μήνυμά του:

«Ουδέεις άν ήν Έλλην», βροντοφωνεί ό "Άγιος, **«ει ήμεΐς ήμεν Χριστιανοί, ως δεΐ-ει τά του Χριστού έφυλάττομεν, ει ήδικούμεθα, ει έπλεονεκτούμεθα, ει λαιδορούμενοι εύλογοϋμεν, ει κακώς πάσχοντες εύηρηγετοϋμεν, ουδέεις οϋτω θηρίον ήν, ως μη επιδραμείν τῆ εύσεβεία, ει παρά πάντων ταϋτα έγίνετο»⁵.**

[«Κανείς δέν θα ήταν ειδωλολάτρης, άν ήμεθα πραγματικοί Χριστιανοί: άν έφυλάγαμε τις έντολές τού Χριστού όταν μās άδικούσαν και όταν μās άρπαζαν τά ιδικά μας άν εύλογούσαμε όταν μās ύβριζαν' άν εύεργετούσαμε όταν έδεινοπαθούσαμε. Κανείς δέν θα ήταν τόσο θηρίο, ώστε νά μὴν τρέξη πρós την εύσέβεια, άν άπό όλους μας έτρεΐτο αυτή ή τακτική)].

Οί Όρθόδοξοι Χριστιανοί όφείλουν νά έχουν ηϋξημένον αισθημα εύθύνης και σεβασμού πρós την **Άλήθειαν τής Πίστεως**, αλλά και

«συνείδηση άποκλειστικότητας τής άληθείας: πιστεύουμε στη μόνη άλήθεια και μετέχομε βιωματικά στη μόνη σώζουσα άλήθεια»⁶.

Αυτή ή **Συνείδησις Άποκλειστικότητος** δέν γεννά ποτέ **Φανατισμόν**, διότι ή γνησία μυστηριακή ένωσις με τόν Θεάνθρωπον μās καθιστά πραγματικούς Χριστιανούς, έφ' όσον γεννά αυθεντικά αισθήματα Άγάπης, Ταπεινώσεως και Άγνότητος διά τόν συνάνθρωπόν μας.

Γ'.

Η ΣΤΑΣΙΣ αὐτὴ ἔναντι τῆς Ἀληθείας ἰκάνωσε τοὺς Ὁρθοδόξους **Ἀντιοικουμενιστὰς** νὰ διαπιστώσουν ἐξ ἀρχῆς τὸν συγκρητιστικὸν χαρακτήρα τῆς **Οἰκουμενικῆς Κινήσεως** καὶ τῆς **Ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας** τοῦ 1924.

Δὲν θὰ πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγη, ὅτι ὁ ἐπίσημος ἐγκαινιασμός τοῦ **Οἰκουμενισμοῦ** εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴν περιελάμβανε καὶ τὸν ἡμερολογιακὸν-ἐορτολογικὸν **Συγκρητισμὸν**, ἐφ' ὅσον προέβλεπε τὴν παραδοχὴν ἀπὸ Ὁρθοδόξους καὶ Ἑτεροδόξους **«ἐνιαίου ἡμερολογίου πρὸς ταυτόχρονον ἐορτασμὸν τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἐορτῶν ὑπὸ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν»**⁷.

Εἰς τὴν προοπτικὴν ἄλλωστε αὐτὴν τοῦ ἐορτολογικοῦ **Συγκρητισμοῦ** εἰργάσθη διὰ τὸ τελικὸν βῆμα πρὸς τὴν **Ἡμερολογιακὴν Καινοτομίαν** καὶ τὸ λεγόμενον Πανορθόδοξον Συνέδριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὸ ἔτος 1923, οἱ σύνεδροι τοῦ ὁποίου ἐτόνισαν ἰδιαίτερος τὴν ἀνάγκην

«τοῦ ταυτοχρόνου ἐορτασμοῦ τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἐορτῶν, τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ὑπὸ πάντων τῶν χριστιανῶν»⁸, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ **«προσέγγισις τῶν δύο χριστιανικῶν κόσμων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως ἐν τῷ ἐορτασμῷ τῶν μεγάλων χριστιανικῶν ἐορτῶν»**⁸.

Εἶναι προφανέστατον λοιπόν, ὅτι ἡ υἰοθέτησις τῆς **Ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας** τοῦ 1924, ὡς πρῶτον πρακτικὸν βῆμα τοῦ **Οἰκουμενισμοῦ**, ἐξέφραζε μειωμένον αἰσθημα εὐθύνης πρὸς τὴν Ἀλήθειαν καὶ **συγκρητιστικὴν νοοτροπίαν**.

Τὰ ἐπόμενα δῆματα ἐπεβεβαίωσαν τοῦτο καὶ ἀπεδείχθη εἰς τὸ ἀκέραιον ἀληθῆς ἡ ἄποψις συγχρόνου μας διακεκομμένου Ἱεράρχου, ἡ ὁποία ὑποστηρίζει, ὅτι ὁ **Διαχριστιανικός καὶ Διαθρησκειακὸς Συγκρητισμὸς**

«εἶναι ἡ μεγαλύτερη πλάνη τῆς ἐποχῆς μας, ὁ μεγαλύτερος καὶ ἰσχυρότερος πειρασμός»⁹.

Δ'.

ΘΑ ΗΘΕΛΑ νὰ ὀλοκληρώσω μὲ ἓνα **Μήνυμα Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος**.

Ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπορριπτικὴ στάσις τῶν Ὁρθοδόξων **Ἀντιοικουμενιστῶν τοῦ Πατρίου Ἡμερολογίου** ἔναντι τῆς **Διαχριστιανικῆς καὶ Διαθρησκειακῆς Συνεργασίας** δὲν ἀποτελεῖ **Φανατισμὸν**, ἀλλὰ ἄρνησιν τοῦ **Συγκρητισμοῦ** καὶ θεάρεστον ἐμμονὴν εἰς τὴν **Συνείδησιν Ἀποκλειστικότητος τῆς Ἀληθείας**.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῶν Ἐνισταμένων δὲν ἀδιαφορεῖ πρὸ τοῦ ὄντως ἱεροῦ αἰτήματος τῆς ἐνώσεως τῶν διηρημένων Χριστιανῶν, οὔτε ἀντιτίθεται εἰς τὰς προσπάθειας συμπιλιώσεως τοῦ πολυ-διασπασμένου κόσμου.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπορρίπτομεν ριζικῶς εἶναι τὸ ἦθος τῆς συγκρητιστικῆς **Οἰκουμενικῆς Κινήσεως**, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ κυριολεκτικῶς **«Βεβήλωση τοῦ Διαλόγου»**¹⁰, ὅπως ἐδήλωσε γνωστὸς Καθηγητὴς Πανεπιστημίου.

Ἡ εὐθύνη μας διὰ τὴν Ἀλήθειαν ἢ ἔνωσίς μας μὲ τὴν Ἀλήθειαν ἢ μαρτυρία μας διὰ τὴν Ἀλήθειαν ἀποτελοῦν τὴν οὐσιαστικωτέραν ἔκφρασιν Ἀγάπης πρὸς τὸν κόσμον καὶ διασώζουν τὴν Ἐλπίδα τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως.

Δι' αὐτὸ ἀγωνιζόμεθα καὶ δι' αὐτὸ θὰ συνεχίσωμεν νὰ ἀγωνιζώμεθα, χάριτι τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν!

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς Κυπριανός,
Πρόεδρος τῆς Ἱεραῆς Συνόδου
τῶν Ἐνισταμένων

1. Βλ. *Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει 2002*.
2. Πρὸβλ. Ἀριθμ. κ' 17· κα' 22.
3. Πρὸβλ. Ἰωάν. ιδ' 6.
4. **Εἰρήνης Γκοραῖνωφ**, Ἅγιος Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ (1759-1833), σελ. 255, ἐκδόσεις «ΤΗΝΟΣ», Ἀθήναι.
5. **Ἰ. Χρυσοστόμου**, ΡΓ τ. 62, στλ. 551/*Εἰς τὴν πρὸς Τιμόθ. Α΄, Ὁμιλία Χ, § γ΄*.
6. **Στυλιανοῦ Γ. Παπαδοπούλου**, Ὁρθοδόξων Πορεία - Ἐκκλησία καὶ Θεολογία στὴν τρίτη χιλιετία, σελ. 134, Ἀθήνα 2000.
7. «Ἐγκύκλιος Συννοδικὴ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ» (Ἰανουαρίου 1920), **Β.Θ. Σταυρίδου**, Ἱστορία τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, σελ. 334, Θεσσαλονίκη 1996.
8. **Δ.Μ. Μπατιστάτου** (ἐπιμ.), Πρακτικὰ καὶ Ἀποφάσεις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πανορθοδόξου Συνεδρίου/10 Μαΐου - 8 Ἰουνίου 1923, σελ. 56 καὶ 57, Ἀθήναι 1982.
9. **Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου Ἱεροθέου**, «*Διαχριστιανικὸς καὶ διαθρησκειακὸς συγκρητισμὸς*», περιοδ. «Ἐκκλησιαστικὴ Παρέμβαση», ἀριθ. 71/ Δεκέμβριος 2001, σελ. 11.
10. **Χρήστου Γιανναῶ**, «*Ἡ βεβήλωση τοῦ διαλόγου*», ἔφημερ. «Ἡ Καθημερινή», 17.3.2002, σελ. 10.